

ЗАХТЈЕВ ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЈЕШТАЈ О УРАЂЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Шифра за идентификацију дисертације: 2503-1/13

Шифра УДК (бројчано): 821.163.41.091:821.0(4)

Web адреса на којој се налази извјештај Комисије о урађеној докторској дисертацији:
www.ffuis.edu.ba

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молимо вас да, у складу са чланом 149. Закона о високом образовању, (Службени гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 44/15) дате сагласност на урађену докторску дисертацију:

Назив дисертације: *Српски пјесници ране модерне у европском контексту*

Научна област УДК (текст): Компаративно проучавање српске књижевности у европским оквирима

Презиме и име кандидата: **мр Мирјана Лукић**

Ментор и састав комисије за оцјену дисертације:

1. Др Горан Максимовић, редовни професор, Специфичне књижевности (српска књижевност), Филозофски факултет Ниш, Универзитет у Нишу, ментор, ментор;
2. Др Јован Делић, редовни професор, Српска књижевност, Филолошки факултет Београд, Универзитет у Београду и
3. Др Весна Елез, ванредни професор, Историја опште књижевности, Филолошки факултет Београд, Универзитет у Београду.

Главни допринос дисертације:

Наслов докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту*, као и уводна студија у којој су постављени задаци, корпус и методологија постављеног научног истраживања јасно су дефинисани и реализовани и у другом задатку овог истраживања, а то је утврђивање веза (сродности) између српских пјесника ране модерне и европских пјесника који су стварали на крају 19. и на почетку 20. вијека. При томе је нарочита пажња усмјерена на француске и руске пјеснике, као и на Ничеову филозофију, тј. на оне који су највише утицали на поменута покољења и покрете. Ријеч је о пјесницима који су обиљежили лирику читавог 19. вијека: од Нервила и Готјеа, преко Леконте де Лила, Бодлера, Малармеа, до Верлена, Корбијера и Рембоа, као и оних који су стварали у знаку извјесног „полусимболизма“: Мореас, Самен, Лафорг, Метерлинк, Клодел и други. Од руских пјесника посебно су наглашене везе Милорада Ј. Митровића са Љермонтовом, као и Душана Срезејевића са Љермонтовом и А. Блоком, а Велимира Рајића са Ничеовом филозофијом. При томе је сагледавање пјесништва ране модерне у европском контексту остварено у складу са савременим методолошким приступима компаративног изучавања књижевности, као и теоријским начелима теорије рецепције и историје читања.

Научна актуелност и значај рукописа докторске тезе *Српски пјесници ране модерне у европском контексту* огледа се у чињеници да је захватила недовољно истражено подручје српске књижевне историографије и компаративистике, затим недовољно истражени ауторски опус српских пјесника ране модерне, као и њихово мјесто у модерној српској лирици на прелазу из 19. у 20. вијек. На основу свега тога закључујемо да је урађено истраживање донијело веома вриједна нова сазнања која су употпунила цјеловиту слику епохе

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата : мр Мирјана Лукић

Назив завршеног факултета: Филозофски факултет Пале

Одсјек, група, смјер: Општа књижевност и библиотекарство

Година дипломирања: 2008.

Назив специјализације: -

Назив магистарске тезе: Поетика Милорада Ј. Митровића

Научно подручје: Књижевноисторијске науке

Година одбране: 2013.

Факултет и мјесто: Филозофски факултет Пале

Објављени радови кандидата:

1. „О књижевним разговорима Бранимира Ћосића (Јован Пејчић, *Истина и облик живе речи*, Књижевни разговори Бранимира Ћосића”, Београд, 2010), *Philologia Mediana*, год. 3, број 3, Ниш, Филозофски факултет, 2011, стр. 590-594.
2. „Милорад Ј. Митровић у компаративном контексту”, Зборник радова са научног скупа *Наука и идентитет* (Пале, 21-22. мај 2011), Пале, Филозофски факултет, 2012, стр. 463-472.
3. „Пригодне и политичке пјесме Милорада Ј. Митровића”, *Радови Филозофског факултета*, књ. 1, број 14, Пале, 2012, стр. 279-290.
4. „Огледалце српско Ђорђа Сладоја: традиција и индивидуални таленат“, *Зборник радова са научног скупа Наука и традиција* (Пале, 18 – 19. мај 2012), Пале, Филозофски факултет, 2013, стр. 443 - 452.
5. „Скрајнути писци и заборављена дјела из српске књижевне баштине 19. вијека“ (Горан Максимовић, *Заборављени књижевници: књижевноисторијски огледи о скрајнутим писцима српског 19. вијека*, СПКД „Просвјета“, Пале, 2013.), *Радови Филозофског факултета*, књ.1, бр. 15, Пале, 2013, стр. 521-525.
6. "Баладе и романсе Милорада Ј. Митровића", *Philologia Mediana*, год 6, број 6, Ниш, Филозофски факултет, 2014, стр. 213-226.
7. „О Вишњићевој поезији о војевању за слободу“ (Саша Кнежевић, Вишњићев пјеснички споменик револуцији, СПКД „Просвјета“, Пале, 2012), *Philologia mediana*, Год. VI, бр. 6, Ниш, Филозофски факултет, 2014, стр.564-569.
8. „Роман о трагању за идентитетом“ (Саша Кнежевић, *Откуд памет оном ко је нема*, Матична библиотека, Источно Сарајево, 2013), *Крајина*, Часопис за књижевност, науку и културу Бања Лука, Година XII, бр. 47-48, јесен-зима 2013., стр. 321-329.
9. „Поезија и прозба“ (Саша Шмуља, *Поезија и прозба: Интертекстуални аспекти у збиркама поезије „Тражим помиловање Десанке Максимовић и „Камени спавач“* Мака Диздара, Филолошки факултет у Бањалуци, Art print, 2012), *Крајина*, Часопис за књижевност, науку и културу Бања Лука, Година XII, бр. 47-48, јесен-зима 2013., стр. 309-312.
10. „Вишеструко значајан издавачки подухват“ (Сабрана дјела Пера Слијепчевића. Радован Вучковић и Стево Ћосовић, Бања Лука-Београд: Академија наука и умјетности Републике Српске-Свет књиге, 2013), *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, главни и одговорни уредник Јован Дели, Књ. 62, свеска 2, Нови Сад, 2014., стр. 612-617.
11. „У сјећању на заборав“ (Саша Кнежевић, *У сјећању на заборав*, ЈП „Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2015), *Радови Филозофског факултета* Пале, број 17, стр.637-640.
12. "Милорад Ј. Митровић и Љермонтгов", *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 18, Пале, 2017, стр. 145-156.
13. „Одједи француског симболизма у поезији Стевана Луковића“, *Језик и књижевност у глобалном друштву*, тематски зборник радова са међународног скупа НИСУН 6. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2017, стр. 233-244.
14. "Стеван Луковић – пјесник меланхолије и туге", *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 19, Пале, 2017, стр. 117-132.
15. „Стварање и идентитет Вирџиније Вулф“ (Марија Летић, *Стварање и идентитет Вирџиније Вулф*, Филозофски факултет Пале, 2017), *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 19, Пале, 2017, стр. 223-227.
16. „Поезија Душана Срезојевића у компаративном контексту (контакти и подстицаји“, *Наука и стварност: зборник радова са научног скупа*, Источно Сарајево: Филозофски факултет, стр. 543-561.
17. „Пјесништво Јакова Шантића“, *Прилози настави српског језика и књижевности*, број VII, Бања Лука 2018, стр. 79-94.

18. „*Огледалце српско Ђорђа Сладоја*“, Ђорђо Сладоје *Огледалце српско*, Пале: НБП, стр. 95-108.

Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен: Филозофски факултет Пале

Радно мјесто: Виши асистент

Потврђујемо да кандидат испуњава услове утврђене чланом 149. Закона о високом образовању (Службени гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 44/15).

У прилогу достављамо:

- Извјештај Комисије о оцјени урађене докторске дисертације;
- Приједлог одлуке Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Пале о усвајању извјештаја Комисије за оцјену урађене докторске дисертације.

Д Е К А Н

Доц. др Драга Мاستиловић

Телефон/факс: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Адреса: Алексе Шантића 1 71420 Пале, е-пошта: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Telefon/faks: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Adresa: Alekse Šantića 1 71420 Pale, e-pošta: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Број: 3478/18

Датум: 20. 11. 2018. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16 и 31/18) и члана 57. Статута Универзитета у Источном Сарајеву (број 01-С-294-III/11, 01-С-250-Х/12, 01-С-41-ХVII/13, 01-С-198-XX/13, 01-С-44-ХVII/13 и 01-С-419-XXXIV/14), Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Пале, на 258. сједници, одржаној 20. новембра 2018. године, донијело је

ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ

о извјештају Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације
кандидата мр Мирјане Лукић

I

Усваја се извјештај Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту* мр Мирјане Лукић, у саставу:

1. Др Горан Максимовић, редовни професор, Специфичне књижевности (српска књижевност), Филозофски факултет Ниш, Универзитет у Нишу, ментор;
2. Др Јован Делић, редовни професор, Српска књижевност, Филолошки факултет Београд, Универзитет у Београду и
3. Др Весна Елез, ванредни професор, Историја опште књижевности, Филолошки факултет Београд, Универзитет у Београду.

II

Коначну одлуку о усвајању извјештаја Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту* мр Мирјане Лукић, донијеће Сенат Универзитета у Источном Сарајеву.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Доц. др Драга Мاستиловић

Доставити:

- Сенату Универзитета;
- Кандидату;
- Комисији (1-3);
- У досије;
- У списе;
- Архиви.

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета на Палама, Универзитета у Источном Сарајеву, број 3070/18 од 16. 10. 2018. године, именована је Комисија за оцјену и одбрану урађене докторске дисертације кандидаткиње мр Мирјане Лукић под насловом "Српски пјесници ране модерне у европском контексту"

(у даљем тексту: Комисија)¹ у сљедећем саставу:

1. Др Горан Максимовић, редовни професор, Специфичне књижевности (Српска књижевност), Филозофски факултет Ниш, Универзитет у Нишу, ментор;
2. Др Јован Делић, редовни професор, Српска књижевност, Филолошки факултет Београд, Универзитет у Београду и
3. Др Весна Елез, ванредни професор, Историја опште књижевности, Филолошки факултет Београд, Универзитет у Београду.

Комисија прегледала је и оцијенила докторску дисертацију и о томе подноси Наставно-научном вијећу Филозофског факултета на Палама, Универзитета у Источном Сарајеву следећи

ИЗВЈЕШТАЈ **о оцјени урађене докторске дисертације**

1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области

Рукопис докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту*, кандидаткиње мр Мирјане Лукић, има књижевноисторијски, компаративни и поетолошки значај и представља наглашен допринос српској науци о књижевности у савременом разумијевању пјесништва ране модерне у српској књижевности и његовог сагледавања у европском компаративном контексту.

Досадашње непотпуно и селективно сагледавање српске поезије у периоду од пјесничке појаве Војислава Илића, из осамдесетих и деведесетих година 19. вијека, па до најзначајнијих представника модерне на почетку 20. вијека (Јована Дучића, Милана Ракића, Симе Пандуровића, Владислава Петковића Диса), наметнуло је потребу за изградом систематичне и свеобухватне студије о пјесницима који су као "рани модернисти" стварали на прелазу из 19. у 20. вијек и допринијели успостављању поетичког, књижевноисторијског и компаративног континуитета пјесничке епохе модерне у српској књижевности. Полазну основу за разумијевање пјесништва ране модерне представља дјело Војислава Илића, за кога је својевремено Јован Скерлић тврдио да је највећи реформатор у српској поезији. Данас та тврдња не мора бити онолико тачна колико је била у вријеме када је написана, али свједочи како су генерације савременика доживљавале овог магистралног пјесника. Под Илићевим креативним дејством стварали су готово сви пјесници с краја 19. вијека, па је отуда настао и правац „војиславизам“, коме су, поред пјесника који су стварали на прелазу између романтике и новог осјећања свијета, припадали и рани модернисти, који су посебно обрађени у рукопису ове докторске дисертације: Милорад Ј. Митровић, Милета Јакшић, Даница Марковић, Стеван Луковић, Јаков Шантић, Велимир Рајић и Душан Срезојевић.

Војислав Илић је био у много чему иновативан, донио је нову фактуру стиха, нов тематско-мотивски репертоар (класични/антички мотиви, мотиви далеког истока,

¹ Комисија има најмање три члана од којих најмање један није у радном односу на Универзитету

слике из свакодневнице), нову поетску лексику, велике метричке распоне, од романтичарског и народног стиха до облика које је сам осмислио. Његова пјесничка лексика (гомилање синонима, понављање/висока учесталост појединих ријечи: тавни, сиви, векови, вео, бескрај, плашт, сутон, итд.), опште окретање од романтичарских јаких ка тамним, неодређеним бојама, мелодијско-интонациона линија, која пјеснички говор приближава разговорном, а да не напушта простор лирског, све су то крупне новости. Од општих обиљежја Илићеве поезије може се издвојити наративност, дескриптивност, преплитање аудитивних и визуелних сензација, до врло изоштрене сензибилности, те запажања онога што је сасвим дискретно.

Међу најталентованијим сљедбеницима Војислава Илића били су Милорад Ј. Митровић, Милета Јакшић, Стеван Луковић, Даница Марковић, Јаков Шантић, Велимир Рајић и Душан Срезејевић. Посебно издвајамо дјело двојице пјесника: Милорада Ј. Митровића (1867-1907) и Милете Јакшића (1869-1935). Милорад Ј. Митровић је иза себе имао објављене свега двије књиге пјесама (*Књига о љубави: баладе и романсе*, 1899, и *Пригодне песме* 1903), али је његов пјеснички рад био заступљен у готово свим часописима онога времена, почевши од *Ловца* преко *Бранковог кола* и *Зоре*, па до *Српског књижевног гласника*. Према једној анкети, коју је спровео Богдан Поповић 1901. године, а која је имала за циљ да открије ко је најбољи српски савремени лирничар, Митровић је Србима из Србије представљао најзначајнијег од свих. Срби из Аустрије највише су читали и вољели Милету Јакшића, док су Срби из југозападних крајева највише цијенили пјеснички рад Јована Дучића. Десет година касније, приређујући за штампу поменути *Антологију новије српске лирике* и одређујући критеријуме по којима ће бирати пјесме, Богдан Поповић је истакао да се клонио тог „простодушног локалног родољубља“. По његовом суду и мјерилима вредновања, само двије Митровићеве пјесме су заслужиле своје мјесто у *Антологији*: балада „Била једном ружа једна“ и пјесма коју испјевао пред саму смрт, данас познатија под насловом „Далеко, далеко да ми је да бежим“. Јован Скерлић је истицао пјесников епски и сатирични дар, насупрот лирском, који му је створио углед („Била једном ружа једна“). Милета Јакшић, познат као синовац Ђуре Јакшића, пјесме је објављивао у водећој српској периодици под именом јунака Пушкиновог романа *Евгеније Оњегин* - Ленски, гдје је дочекан са похвалама и признањима. Међутим, Љубомир Недић је на несрећан начин, због склоности ка парадоксима и иронији, настојао да оспори цио пјеснички опус младог Јакшића. Његову поезију је посматрао као одјек Радичевићевог, Змајевог и Војислављевог пјевања, па му је у том смислу замјерао недостатак иновативности у избору тема и мотива. Иако се испрва наслањао на Илићев стих, Јакшић је пронашао самосвојно поље лирске имагинације: у локалитетима, временским тренуцима, стањима, у некој врсти распршености лирског субјекта. Због свега тога, у прегледима српске лирике посматран је као први пјесник српске модерне, као претеча онога што ће у поезију донијети Дучић и Дис (М. Ненин, Д. Иванић).

Наслов докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту*, као и уводна студија у којој су постављени задаци, корпус и методологија постављеног научног истраживања, јасно су представили оквире првог дијела рукописа. Отуда је у поглављу са насловом "Писац, дјело, читалац", у првом плану истраживања постављен принцип појединачности, на основу кога су сагледане поетичке и стваралачке иновације и доприноси сваког пјесника понаособ (Милорад Ј. Митровић, Милета Јакшић, Стеван Луковић, Даница Марковић, Јаков Шантић, Велимир Рајић, Душан Срезејевић), а које су битно допринијеле томе да буде настављен Војислављев поетички пут ране модерне и успостављен континуитет са модерним пјесништвом Милана Ракића, Јована Дучића, Диса и Пандуровића на почетку 20. вијека.

У овиму тако осмишљених огледа указано је на биографски профил пјесника, рецепцију њиховог стваралаштва у српској књижевности, а затим су интерпретиране репрезентативне пјесме и основне идеје које су биле у непосредној вези са тада

доминантним (у Француској), покретима парнасизма и симболизма. На основу тога дошло се и до креативних и утемељних одговора на питања: по чему је неки пјесник нов и самосвојан, те чиме је обогатио своје вријеме и у чему се састојао његов допринос модерној српској поезији.

Поезија Милорада Ј. Митровића, Милете Јакшића, Данице Марковић, Стевана Луковића, Јакова Шантића, Велимира Рајића и Душана Срезојевића, била је сва у знаку рефлексија о прошлости и садашњости. Прошлост су вољели а садашњост критиковали, прошлост је сагледавана из идиличне перспективе, са заносом и илузијама младости, а садашњост је посматрана са замором, критичким презиром и изразитим песимизмом. У рукопису докторске дисертације посебна пажња је усмјерена на лирски поступак сваког од анализираних пјесника. Наглашена је Митровићева сажетост форме, Јакшићева лирска имагинација, Луковићева музикалност стихова, еротизација и флорална симболика у лирици Данице Марковић, рефлексивност Јакова Шантића, емоције Велимира Рајића, заумност мисли и осјећања у лирици Душана Срезојевића.

Наслов докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту*, као и уводна студија у којој су постављени задаци, корпус и методологија постављеног научног истраживања јасно су дефинисани и реализовани и у другом задатку овог истраживања, а то је утврђивање веза (сродности) између српских пјесника ране модерне и европских пјесника који су стварали на крају 19. и на почетку 20. вијека. При томе је нарочита пажња усмјерена на француске и руске пјеснике, као и на Ничеову филозофију, тј. на оне који су највише утицали на поменута покољења и покрете. Ријеч је о пјесницима који су обиљежили лирику читавог 19. вијека: од Нервила и Готјеа, преко Леконте де Лила, Бодлера, Малармеа, до Верлена, Корбијера и Рембоа, као и оних који су стварали у знаку извјесног „полусимболизма“: Мореас, Самен, Лафорг, Метерлинк, Клодел и други. Од руских пјесника посебно су наглашене везе Милорада Ј. Митровића са Љермонтовом, као и Душана Срезојевића са Љермонтовом и А. Блоком, а Велимира Рајића са Ничеовом филозофијом. При томе је сагледавање пјесништва ране модерне у европском контексту остварено у складу са савременим методолошким приступима компаративног изучавања књижевности, као и теоријским начелима теорије рецепције и историје читања.

Научна актуелност и значај рукописа докторске тезе *Српски пјесници ране модерне у европском контексту* огледа се у чињеници да је захватила недовољно истражено подручје српске књижевне историографије и компаративистике, затим недовољно истражени ауторски опус српских пјесника ране модерне, као и њихово мјесто у модерној српској лирици на прелазу из 19. у 20. вијек. На основу свега тога закључујемо да је урађено истраживање донијело веома вриједна нова сазнања која су употпунила цјеловиту слику епохе.

2. Оцјену да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области и то као саопштење на научном скупу

Рукопис урађене докторске дисертације представља резултат оригиналног научног рада кандидата у области књижевноисторијског, поетолошког и компаративног истраживања српске књижевности. Оригиналност се огледа у чињеници да је рукопис захватио недовољно истражено подручје српске књижевне историографије, затим недовољно истражени ауторски опус пјесника ране модерне (Милорад Ј. Митровића, Милета Јакшић, Даница Марковић, Стеван Луковић, Јаков Шантић, Велимир Рајић, Душан Срезојевић), њихово мјесто и улогу у конституисању књижевне формације ране модерне и модерне у српској лирици на прелазу из 19. у 20. вијек, као и на европски контекст у којем је оформљена та пјесничка генерација (француски и руски лиричари, Ничеова филозофија). На основу свега тога,

истраживање је донијело нова сазнања која су употпунила цјеловиту слику епохе модерне у српској књижевности, што ће свакако на креативан научни начин подстакнути нова тумачења сродних појава, писаца и дјела у српској књижевности, као и компаративних веза и аналогича у европском књижевном, филозофском и умјетничком контексту.

3. Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Наводимо преглед остварених резултата кандидаткиње, мр Мирјане Лукић, у научној области на коју се односи урађени рукопис докторске дисертације ***Српски пјесници ране модерне у европском контексту:***

Магистарски рад

Поетика Милорада Ј. Митровића, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву (одбрањен 16. 5. 2013. године), стр. 150.

Објављени радови:

„О књижевним разговорима Бранимира Ђосића (Јован Пејчић, *Истина и облик живе речи*, Књижевни разговори Бранимира Ђосића”, Београд, 2010), *Philologia Mediana*. год. 3, број 3, Ниш, Филозофски факултет, 2011, стр. 590-594.

„Милорад Ј. Митровић у компаративном контексту”, Зборник радова са научног скупа *Наука и идентитет* (Пале, 21-22. мај 2011), Пале, Филозофски факултет, 2012, стр. 463-472.

„Пригодне и политичке пјесме Милорада Ј. Митровића”, *Радови Филозофског факултета*, књ. 1, број 14, Пале, 2012, стр. 279-290.

„Огледалце српско Ђорђа Сладоја: традиција и индивидуални таленат“, *Зборник*

радова са научног скупа Наука и традиција (Пале, 18 – 19. мај 2012), Пале, Филозофски факултет, 2013, стр. 443 - 452.;

„Скрајнути писци и заборављена дјела из српске књижевне баштине 19. вијека“ (Горан Максимовић, *Заборављени књижевници: књижевносисторијски огледи о скрајнутим писцима српског 19. вијека*, СПКД „Просвјета“, Пале, 2013.), *Радови Филозофског факултета*, књ.1, бр. 15, Пале, 2013, стр. 521-525.

"Баладе и романсе Милорада Ј. Митровића", *Philologia Mediana*, год 6, број 6, Ниш, Филозофски факултет, 2014, стр. 213-226.

„О Вишњићевој поезији о војевању за слободу“ (Саша Кнежевић, *Вишњићев пјеснички споменик револуцији*, СПКД „Просвјета“, Пале, 2012), *Philologia mediana*, Год. VI, бр. 6, Ниш, Филозофски факултет, 2014, стр.564-569.

„Роман о трагању за идентитетом“ (Саша Кнежевић, *Откуд памет оном ко је нема*, Матична библиотека, Источно Сарајево, 2013), *Крајина*, Часопис за књижевност, науку и културу Бања Лука, Година XII, бр. 47-48, јесен-зима 2013., стр. 321-329.

„Поезија и прозба“ (Саша Шмуља, *Поезија и прозба: Интертекстуални аспекти у збиркама поезије „Тражим помиловање Десанке Максимовић и „Камени спавач“ Мака Диздара*, Филолошки факултет у Бањалуци, Art print, 2012), *Крајина*, Часопис за

књижевност, науку и културу Бања Лука, Година XII, бр. 47-48, јесен-зима 2013., стр. 309-312.

„Вишеструко значајан издавачки подухват“ (Сабрана дјела Пера Слијепчевића. Радован Вучковић и Стево Ћосовић, Бања Лука-Београд: Академија наука и умјетности Републике Српске-Свет књиге, 2013), *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, главни и одговорни уредник Јован Дели, Књ. 62, свеска 2, Нови Сад, 2014., стр. 612-617.

„У сјећању на заборав“ (Саша Кнежевић, У сјећању на заборав, ЈП „Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2015), Радови Филозофског факултета Пале, број 17, стр.637-640.

"Милорад Ј. Митровић и Љермонтон", *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 18, Пале, 2017, стр. 145-156.

„Одједи француског симболизма у поезији Стевана Луковића“, *Језик и књижевност у глобалном друштву*, тематски зборник радова са међународног скупа НИСУН 6. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2017, стр. 233-244.

"Стеван Луковић – пјесник меланхолије и туге", *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 19, Пале, 2017, стр. 117-132.

„Стварање и идентитет Вирџиније Вулф“ (Марија Летић, Стварање и идентитет Вирџиније Вулф, Филозофски факултет Пале, 2017), *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 19, Пале, 2017, стр. 223-227.

„Поезија Душана Срезојевића у компаративном контексту (контакти и подстицаји“, *Наука и стварност: зборник радова са научног скупа*, Источно Сарајево: Филозофски факултет, стр. 543-561.

„Пјесништво Јакова Шантића“, *Прилози настави српског језика и књижевности*, број VII, Бања Лука 2018, стр. 79-94.

„*Огледалце српско Ђорђа Сладоја*“, Ђорђо Сладоје *Огледалце српско*, Пале: НБП, стр. 95-108.

На основу увида у научне и стручне радове кандидата, закључујемо да је кандидаткиња мр Мирјана Лукић остварила значајне резултате и да је била у потпуности оспособљена за истраживање у научној области коју обухвата рукопис урађене докторске дисертације.

4. Оцјену о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему (по поглављима)²

Рукопис урађене докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту*, заједно са изворима, општом и предметном литературом, обухвата више од 300 страница компјутерског текста, тако да у потпуности испуњава обим и квалитет у односу на истражену тему.

Наводимо преглед садржаја урађеног рукописа: I УВОД - *Ка дефинисању*

² Испуњеност обима и квалитета у односу на пријављену тему, нарочито, треба да садржи: аналитички и системски прилаз у оцјењивању истраживачког постављеног предмета, циља и задатака у истраживању; испуњеност научног прилаз у доказивања тврдњи или претпоставки у хипотезама, са обрадом података

теме; II ПИСАЦ, ДЈЕЛО ЧИТАЛАЦ - *Уводне напомене*; II/1. Поезија Милорада Ј. Митровића, II/2. Милета Јакшић: на међи старог и новог, II/3. Пјесништво Стевана Луковића, II/4. Даница Марковић – прва српска модерна пјесникиња, II/5. Пјеснички свијет Јакова Шантића, II/6. Пјевање Велимира Рајића, II/7. Душан Срезојевић: пјесник револуционарног духа и апокалиптичних визија; III КОМПАРАТИВНА ЧИТАЊА (Српски пјесници у европском контексту); III/1. Француски утицај на српске пјеснике ране модерне - *Уводна разматрања*, III/1.1. Милета Јакшић и Милорад Митровић у контексту француског симболиза, III/1.2. Одједице француског симболизма у пјевању Стевана Луковића, III/1.3. Душан Срезојевић и француско пјесништво, III/1.4. Сличности и сродности (Ј. Шантић, Д. Марковић и француски пјесници), III/2. Руски утицаји на српске пјеснике ране модерне - *Уводна разматрања*, III/2.1. Милорад Ј. Митровић и Љермонтов, III/2.2. Душан Срезојевић и руско пјесништво; IV НИЧЕОВО ОЗРАЧЕЊЕ РАЈИЋЕВЕ ПОЕЗИЈЕ; IV ЗАКЉУЧАК; V БИБЛИОГРАФИЈА: V/1. Извори, V/2. Општа литература, V/3. Предметна литература.

Рукопис урађене докторске дисертације у потпуности је обухватио постављени предмет, циљ и задатке научног истраживања. При томе је на креативан и веома функционалан начин примијењено више истраживачких метода: **књижевноисторијски метод** је примијењен за истраживање релевантних поетичких чињеница, мјеста и улоге појединих писаца у епоси ране модерне, те за дефинисање адекватног истраживачког корпуса; **књижевнотеоријски метод** искоришћен је за успостављање прецизних оквира поетичких истраживања, а посебно семантичких аспеката сваког појединачног текста, те доминантних облика иманентне пјесничке поетике; **интерпретативни метод** је употребљен за тумачење значењских, идејних и умјетничких особина пјесничког текста (жанровски карактер пјесама, доминантни лирски циклуси, доминантни мотиви, статус лирског јунака, облици и врсте стихова, пјесничко вријеме и простор, лирске идеје и сл.); **компаративни метод** је примијењен на истраживање контактних веза и литерарних аналогичности са пјесницима различитих европских књижевности у 19. и на почетку 20. вијека (француска лирика, руска лирика, Ничеова филозофија).

5. Научни резултати докторске дисертације

Научни резултати урађеног рукописа докторске дисертације *Српски пјесници ране модерне у европском контексту* су двоструки:

На основу достигнућа савремене поетологије и версологије (В. Шкловски, М. Бахтин, Ј. Тињанов, Х. Фридрих, Е. Апостолос Стерјопулу, Н. Петковић, К. Тарановски, Ж. Ружић, З. Лешић, А. Флакер, М. Солар, С. Петровић и сл.), као и на основу сазнања српске науке о књижевности посвећене епоси модерне (Б. Поповић, Ј. Скерлић, Ј. Живановић, Т. Љ. Поповић, М. Цар, Ј. Дучић, С. Винавер, М. Павић, Ј. Деретић, Д. Живковић, Р. Вучковић, М. Павловић, Д. Витошевић, С. Пековић, М. Радуловић, В. Матовић, А. Петров, Ј. Делић, Ј. Пејчић, М. Ненин, Г. Максимовић, С. Владушић и сл.), истражени су и на адекватном корпусу описани иманентна поетика и пјеснички поступци у лирици српских пјесника ране модерне (Милорад Ј. Митровић, Милета Јакшић, Даница Марковић, Јаков Шантић, Стеван Луковић, Велимир Рајић, Душан Срезојевић).

На основу сазнања савремене компаративистике, теорије рецепције и историје читања (Х. Р. Јаус, А. Мангел, З. Констатиновић, Ј. Новаковић), истражен је европски контекст (контактне везе и стваралачке аналогичности), у којем су стварали наведени пјесници. На основу тога указано је на везе пјесништва Милете Јакшића, Милорада Ј. Митровића и Стевана Луковића са француским симболистима, на сличности и сродности пјесништва Јакова Шантића, Велимира Рајића, Данице Марковић и Душана Срезојевића са француским пјесницима, на везе пјесништва Милорада Ј. Митровића и

Душана Срезојевића са руским пјесништвом (М. Ј. Љермонтов, А. Блок), на везе Рајићеве лирике са Ничеовом филозофијом и сл.

Наведени научни резултати односе се на: жанровске особине, доминантне лирске циклусе, репрезентативне лирске мотиве, статус лирског јунака, форме и врсте стихова, компоновање пјесама, лирско вријеме и простор; а затим и на дефинисање одлика експлицитне и имплицитне поетике и умјетничких идеја којима су се српски пјесници ране модерне руководили приликом писања стихова, на истраживање европског контекста, компаративних аналогичности и контактних веза. На основу тога, биће могуће прецизно утврдити мјесто и значај пјесника ране модерне у српској књижевности на крају 19. и на почетку 20. вијека.

6. Примјењивост и корисност резултата у теорији и пракси³

Резултати постигнути у рукопису урађене докторске дисертације ***Српски пјесници ране модерне у европском контексту*** у потпуности су примјењиви у научној теорији и пракси, а њихова корисност може доћи до пуног изражаја и у наставној пракси на универзитету, у средњим и основним школама. Таква примјењивост и корисност резултата истраживања огледа се у цјеловитој интерпретацији књижевног рада српских пјесника ране модерне (Милорад Ј. Митровић, Милета Јакшић, Стеван Луковић, Даница Марковић, Јаков Шантић, Велимир Рајић, Душан Срезојевић), у креативној синтези поетичке, књижевноисторијске и компаративне слике епохе у којој су стварали, а посебно у опису појединачних пјесничких текстова као умјетничких творевина: са поетолошког, жанровског, композиционог, семантичког, версолошког, стилско-лексичког и компаративног аспекта.

7. Начин презентирања резултата научној јавности⁴

Резултати рукописа докторске дисертације ***Српски пјесници ране модерне у европском контексту***, кандидаткиње мр Мирјане Лукић једним дијелом су презентовани научној јавности кроз саопштења на научним скуповима и конференцијама, те кроз објављивање радова у зборницима радова са научних скупова и у истакнутим националним научним часописима из области науке о језику и књижевности.

Када се ради о истраживању компаративног контекста издвајамо саопштење са међународног научног скупа *Наука и идентитет* (Филозофски факултет Пале, 21-22. мај 2011), које је затим објављено и у зборнику радова са тог научног скупа: „Милорад Ј. Митровић у компаративном контексту”, Зборник радова са научног скупа *Наука и идентитет* (Пале, 21-22. мај 2011), Пале, Филозофски факултет, 2012, стр. 463-472. Компаративни приступ је присутан и у сродној расправи о литерарним узорима и аналогичности Милорада Ј. Митровића које је проналазио у поезији руског романтичарског пјесника Михаила Ј. Љермонтова, која је објављена у истакнутом националном научном часопису: "Милорад Ј. Митровић и Љермонтов", *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 18, Пале, 2017, стр. 145-156; Компаративни приступ присутан је и у расправи о утицају француских симболиста у поезији Стевана Луковића, која је објављена у тематском зборнику зборник радова са међународног скупа НИСУН 6: „Одједи француског симболизма у поезији Стевана Луковића, *Језик и књижевност у глобалном друштву*, тематски зборник радова са

³ Истаћи посебно примјењивост и корисност у односу на постојећа рејешења теорије и праксе

⁴ Наводе се радови докторанта у зборницима и часописима у којима су објављени (истраживачки проблеми и резултати предмета истраживања докторске дисертације)

међународног скупа НИСУН 6. Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2017, стр. 233-244. О контактима и подстицајима који долазе из поезије руских пјесника (М.Ј.Љермонтова и А.А.Блока) и француског парнасо-символисте Пола Верлена: „Поезија Душана Срезејевића у компаративном контексту (контакти и подстицаји“, Наука и стварност: зборник радова са научног скупа, Источно Сарајево: Филозофски факултет, стр. 543-561.

Када се ради о књижевноисторијским и поетолошким истраживањима издвајамо расправе о Милораду Ј. Митровићу и Стевану Луковићу које су објављене у истакнутим националним научним часописима: „Пригодне и политичке пјесме Милорада Ј. Митровића”, *Радови Филозофског факултета*, књ. 1, број 14, Пале, 2012, стр. 279-290; "Баладе и романсе Милорада Ј. Митровића", *Philologia Mediana*, год 6, број 6, Ниш, Филозофски факултет, 2014, стр. 213-226; "Стеван Луковић – пјесник меланхолије и туге", *Радови Филозофског факултета*, филолошка свеска, број 19, Пале, 2017, стр. 117-132; „Пјесништво Јакова Шантића“, *Прилози настави српског језика и књижевности*, број VII, Бања Лука 2018, стр. 79-94.

8. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ⁵

На основу свих релевантних чињеница које су наведене у овом извјештају, Комисија предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву на Палама да прихвати позитивну оцјену извјештаја и одобри усмену одбрану рукописа урађене докторске дисертације ***Српски пјесници ране модерне у европском контексту***, кандидаткиње мр Мирјане Лукић, за звање доктора књижевноисторијских наука.

Мјесто: Пале,
Датум: 22. 10. 2018.

Комисија:

⁵ У закључку се, поред осталог, наводи и назив квалификације коју докторант стиче одбраном тезе

1. Др Горан Максимовић, у звању редовни професор (НО Специфичне књижевности, УНО Српска књижевност, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу, предсједник Комисије;

---

2. Др Јован Делић, у звању редовни професор (НО Српска књижевност, УНО Српска књижевност 20. века, Универзитет у Београду, Филолошки факултет у Београду, члан Комисије;

---

3. Др Весна Елез, у звању ванредног професора (НО Историја опште књижевности, УНО Општа књижевност, Универзитет у Београду, Филолошки факултет у Београду, члан Комисије;

Издвојено мишљење⁶:

1. _____, у звању _____ (НО _____, УНО _____, Универзитет _____, Факултет _____ у _____, члан Комисије;

---

⁶ Чланови комисије који се не слажу са мишљењем већине чланова комисије, обавезни су да у извештај унесу издвојено мишљење са образложењем разлога због се не слажу са мишљењем већине чланова комисије (члан комисије који је издвојио мишљење потписује се испод навода о издвојеном мишљењу)